

Форма № 09/18
Затверджена рішенням вченої ради
ІДГУ
від 30.08.2018 р., протокол № 1

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА РОБОТИ З ДИТЯЧИМ ХОРОВИМ КОЛЕКТИВОМ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.13 Музичне мистецтво)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: музичне мистецтво

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою МУЗИЧНОГО ТА
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ

протокол № 5 від 16.12.2019р.

Завідувач кафедри Ж.Є. Сироткіна
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти педагогічний факультету

(підпис, ініціали, прізвище)

Ю.І. Сич

Розробники програми:

Чеботар Людмила Іванівна – викладач
кафедри музичного та образотворчого
мистецтв ІДГУ

Рецензенти програми:

Сироткіна Жанна Єрофіївна – кандидат
педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри
музичного та образотворчого мистецтв ІДГУ

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	20	6
Загальна кількість годин: 120	Практичні заняття:	
	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 3-8	Семінарські заняття:	
	28	6
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 3 - самостійна робота: 5	Консультації:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни є: методика роботи з дитячими хоровими колективами різного віку.

Метою вивчення дисципліни є: підготовка здобувачів вищої освіти диригентсько-виконавської діяльності та керівництво дитячим хором колективом.

Передумови для вивчення дисципліни є: «Постановка голосу», «Солоспів», «Хоровий клас».

Міждисциплінарні зв'язки: «Хорове диригування», «Методика навчання музичного мистецтва», «Вокал».

3. ОЧІКУВАННІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знати:

- сучасні теоретичні основи музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури;
- розуміти специфіку використання методів, способів, форм музично-педагогічної та музично-інформаційної діяльності вчителя;
- розрізняти знання про зміст методичного інструментарію музично-педагогічної діяльності вчителя мистецтва, вчителя музичного мистецтва, пояснює суть засобів і методів активізації мистецько-творчого розвитку учнів, виховання художньо обдарованої особистості;
- демонструвати критичне ставлення до світоглядних теорій у процесі розв'язання соціальних і мистецько-професійних завдань;
- реалізовувати державний стандарт і навчальні програми із двох навчальних предметів (або з одного навчального предмету, а також курсу за вибором, виду позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах та виду позашкільної роботи з учнівською молоддю).

2. Вміти:

- виявляти моральну та естетичну спрямованість з метою утвердження ідеалів Добра і Краси в фаховій діяльності вчителя;

- інтегрувати складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію);
- виявляти здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі мистецької й музично-педагогічної діяльності;
- володіти елементами логічного і образного мислення, здатний до аналізу, виділення головного і синтезу в навчально-виховній та організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва;
- забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочної діяльності;
- застосовувати сучасні педагогічні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах, закладах мистецької позашкільної освіти.

3. Комунікація

- демонструє толерантне ставлення до загальнолюдських, національних, особистісних, мистецьких цінностей;
- налагоджує духовну спільність, співпереживання і співпрацю учнів і вихованців, ефективно працює в мистецько-творчому учнівському і педагогічному колективах освітнього закладу, інших мистецьких об'єднаннях;
- розуміє значущість культури і мистецтва для виховання і розвитку особистості учня, цінує полікультурність світу і здатний керуватися у своїй діяльності сучасними принципами полікультурної толерантності, діалогу і співробітництва.

4. Автономність та відповідальність

- здатний вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію;
- здатний створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище;
- відповідальний за створення позитивного психологічного клімату, забезпечення процесу виховання і навчання всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Розвиток «Методики роботи з дитячим хоровим колективом» як наука	9	4	5	-	-	-	14	2	2	-	-	-	-	21
2	Тема 2. Дитячий хоровий спів як вид виконавського мистецтва (методичний аспект)	9	4	5	-	-	-	14	2	2	-	-	-	-	21
3	Тема 3. Методика формування	9	4	5	-	-	-	14	2	2	2	-	-	-	22

	вокально-хорової техніки у дітей														
4	Тема 4. Методика формування загального поняття про ансамбль в хорі. Поняття про хоровий стрій	9	4	5	-	-	-	12	3	-	2	-	-	-	20
5	Тема 5. Методика вокально-хорової роботи з дитячим колективом	12	4	8	-	-	-	12	3	-	2	-	-	-	20
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		48	20	28	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Розвиток «Методики роботи з дитячим хоровим колективом» як наука

Історичні джерела розвитку методики роботи з дитячим вокально-хоровим колективом. Музична дитяча хорова культура України XIX – XX століття.

Тема 2. Дитячий хоровий спів як вид виконавського мистецтва (методичний аспект)

Поняття про хор. Типи хору. Характеристика хорових голосів. Розташування хорових груп в хорі. Способи дитячого хорового виконавства.

Тема 3. Методика формування вокально-хорової техніки у дітей

Методика формування вокально-хорової техніки у дітей. Методика формування та звуковедення.

Тема 4. Методика формування загального поняття про ансамбль в хорі.

Поняття про хоровий стрій

Методика розвитку унісонного ансамблю; гармонічного ансамблю; мелодичного та гармонічного строю.

Тема 5. Методика вокально-хорової роботи з дитячим колективом

Методика створення шкільного дитячого хору. Методика вокального виховання у шкільному дитячому хорі. Принципи добору репертуару для дитячого хорового колективу. Методика розвитку багатоголосного співу.

5.2. Тематика семінарських занять

Тема 1. Розвиток «Методики роботи з дитячим хоровим колективом» як наука.

Тема 2. Дитячий хоровий спів як вид виконавського мистецтва (методичний аспект).

Тема 3. Методика формування вокально-хорової техніки у дітей

Тема 4. Методика формування загального поняття про ансамбль в хорі. Поняття про хоровий стрій

Тема 5. Методика вокально-хорової роботи з дитячим колективом

Підбір репертуару для роботи з дитячим хоровим колективом

Слова М. Сингаївського. Музика О. Злотника

«Цвіт землі»

Слова М. Сингаївського. Музика О. Журбіна

«Жабенята»

Слова Г. Клок. Музика М. Ведмедері.

«Немає України без калини»

Підбір репертуару та робота з хором колективом школярів середніх класів

Слова Д. Луценка. Музика І. Шамо

«Україно, любов моя»

Вірші А. Малишка. Музика П. Майбороди

«Моя стежина»

Українська народна пісня

«Ой там за горою»

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Самостійно опрацювати питання «Витоки методики вокально-хорової роботи в Україні»	14 (21)	Конспект
2.	Самостійно опрацювати питання «Вокально-виражальні можливості різних типів і видів хорів»	14 (21)	Конспект
3.	Самостійно опрацювати питання: «Методика голосоутворення». Написання реферату на запропоновану тему	14 (22)	Конспект, реферат
4.	Створення презентації на запропоновану тему	12 (20)	Презентація
5.	Самостійно опрацювати питання: «Методичні аспекти охорони дитячого голосу». Написання реферату на запропоновану тему. Створення презентації на запропоновану тему	12 (20)	Конспект, реферат/презентація
6.	Підготовка до проміжного контролю	4 (4)	Модульна контрольна робота
Разом		72 (108)	

Орієнтовні теми для опрацювання реферату:

1. «Методика формування співацьких навичок»;
2. «Методика розвитку кантиленного співу»;
3. «Методика розвитку співацької культури дітей підліткового шкільного віку»;
4. «Масові форми хорової діяльності у школі»
5. Музично-просвітницька та педагогічна діяльність композиторів Східної України:
 - Стеценко К.Г;
 - Леонтович М.Д;
 - Верховинець В.М;
6. Музично-просвітницька та педагогічна діяльність західноукраїнських композиторів:
 - Січинський Д.В;
 - Людкевич С.П;
7. Музично-просвітницька та педагогічна діяльність видатних музикантів-виконавців:
 - Алчевський І.О;
 - Менцинський М.О.

Орієнтовні теми для опрацювання презентації:

1. «Прийоми досягнення строю, ансамблю в хорі»;
2. «Методика розвитку навичок багатоголосного співу»;
3. «Методика роботи над чистотою інтонування в дитячому хорі»
4. Музично-просвітницька та педагогічна діяльність композиторів Східної України:

- Лисенко М.В;
 - Підгорецький Б.В;
 - Сокальський П.П;
 - Степовий Я.С;
5. Музично-просвітницька та педагогічна діяльність західноукраїнських композиторів:
- Воробкевич С.І;
 - Вахнянин А.К;
 - Кипріяні І., Матюк В., Копко І;
6. Музично-просвітницька та педагогічна діяльність видатних музикантів-виконавців:
- Крушельницька С.А;
 - Мишуга О.П;
 - Хоткевич Г.М.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю практичні заняття*
- 6.2. *Форми проміжного контролю модульна контрольна робота*
- 6.3. *Форми підсумкового контролю: залік*

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами діагностики результату навчання є:

- робота з хором;
- усна відповідь;
- захист рефератів;
- демонстрування презентації;
- модульна контрольна робота:

Модульна контрольна робота містить теоретичне питання та практичне завдання.

Приклад модульної контрольної роботи

1. Діапазон дитячого хору.
2. Розучити хоровий твір «Щедрик» українська народна пісня обробка М. Леонтовича

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний)

пороговий рівень		контроль)
-------------------------	--	-----------

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Самостійно опрацювати питання «Витоки методики вокально-хорової роботи в Україні»	5
Самостійно опрацювати питання «Вокально-	5

виражальні можливості різних типів і видів хорів»	
Самостійно опрацювати питання: «Методика голосоутворення». Написання реферату на запропоновану тему.	5
Створення презентації на запропоновану тему	5
Самостійно опрацювати питання: «Методичні аспекти охорони дитячого голосу». Написання реферату на запропоновану тему. Створення презентації на запропоновану тему	5

Критеріями оцінювання роботи з *опрацювання джерел* є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Теоретичні питання	15
Практичне завдання	15
Усього	30 балів

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Фортепіано, фонограми (+ та -), колонки, технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проєктор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Гайдамака О.В. Мистецтво : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Гайдамака. – Київ : Генеза, 2016. – 196 с.
2. Кондратова, Л. Г. Музичне мистецтво : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. Г. Кондратова. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 176 с. : іл.
3. Кондратова, Л. Г. Музичне мистецтво : підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. Г. Кондратова. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – 216 с.
4. Кондратова, Л. Г. Музичне мистецтво : підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. Г. Кондратова. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. – 208 с.
5. Масол, Л. М. Музичне мистецтво : підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Л. М. Масол, Л. С. Аристова. – Харків : СИЦІЯ, 2015.
6. Масол, Л. М. Музичне мистецтво : підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів / Масол Л. М., Аристова Л. С. – Харків : Сиція, 2014. — 160 с.
7. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.- метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. / Світайло С. В. – К. : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. –140 с.

8. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 270 с.
9. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 152 с.
10. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 161 с.
11. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 229 с.
12. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 286 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. Актуалізація звичаєвої традиції: навчальний посібник / О. Бенч-Шокало. – К. : Український світ, 2002. – 440 с.
2. Бурбан М.І. Хорове виконавство України. Довідник / М. І. Бурбан. – Дрогобич : Вимір, 2004. – 260 с.
3. Григор'єва В. В. Хорове диригування : метод. рек. до самост. роботи / Вікторія Григор'єва ; Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т психол.-пед. освіти та мистец., Каф. муз. виховання. - Бердянськ : Ткачук О. В., 2012. – 119 с.
4. Джурко В. Л. Хорове диригування : навчальний посібник / Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв ; Упоряд. В. Л. Джурко, Т. О. Макарова, І. С. Чернявська ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 139 с.
5. Карпенко Є. В. . Хорове аранжування : Навчально-методичний посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів / Є. В. Карпенко, Н. В. Карпенко. - Суми : Мрія, 2007. – 220 с.
6. Карпенко Є. В., Карпенко Н. В.. Хорове аранжування : Навчально- методичний посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів / Є. В. Карпенко, Н. В. Карпенко. - Суми : Мрія, 2007. – 220 с.
7. Костенко Л. В. . Методика викладання хорового диригування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Костенко, Л. Ю. Шумська ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 99 с.
8. Плішка А. В. Різдвіні колядки : навчальний посібник / Чернівецький нац. університет імені Юрія Федьковича ; укл. А. В. Плішка. - Чернівці : Чернівецький нац. університет, 2010. – 52 с.

10.3. Інтернет-ресурси

1. <http://pidruchnyk.com.ua/811-mystectvo-8- klas-gaydamaka-2016-nova-programa.html>
2. <http://pidruchnyk.com.ua/164-muzichne-mistectvo-kondratova-5-klas.html>
3. <http://pidruchnyk.com.ua/563-muzyka-6klas-kondratova.html>
4. <http://pidruchnyk.com.ua/772-muzychne-mistectvo-kondratova-7klas-2015.html>
5. http://www.sicia.com.ua/index.php?page=2726&content_page=0
6. http://www.sicia.com.ua/index.php?page=2603&content_page=0